Lietas Nr. C28426214
Lietas arhīva Nr. C-1694-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2015.gada 16.aprīlī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa
tiesnese I.Pujate
ar tiesas sēdes sekretāri L.Pastari,
atklātā tiesas sēdē 2015.gada 2.aprīlī izskatīja civillietu SIA /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļā

[1] 2014.gada 22.novembrī SIA /Nosaukums A/ (turpmāk – prasītājs), pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753., 1756., 1765., 1793., 1828. un 2021.pantu, cēla Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006.gada 17.februārī prasītājs (pirms nosaukuma maiņas SIA /Nosaukums B/) un atbildētājs noslēdza aizdevuma līgumu Nr.17020603BRI (turpmāk – līgums), ar kuru prasītājs izsniedza atbildētājam aizdevumu 41 600,00 *euro* apmērā, automašīnas Land Rover Range Rover, šasijas Nr./šasijas numurs/, iegādei.

Atbildētājs apņēmās atmaksāt saņemto aizdevumu, maksāt procentus par saņemtās un neatmaksātās aizdevuma summas lietošanu un citus līgumā noteiktos maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku.

2006.gada 17.februārī atbildētājs un prasītāju noslēdza Komercķīlas līgumu Nr.17020603BRI/kil (turpmāk – ķīlas līgums) par no līguma izrietošo saistību nodrošināšanu, ieķīlājot par labu prasītājam uz atbildētāja vārda reģistrēto transportlīdzekli – Land Rover Range Rover, šasijas Nr./šasijas numurs/ (turpmāk arī – ķīlas priekšmets).

2006.gada 24.februārī Uzņēmumu reģistrs Komercķīlu reģistrā prasītājam reģistrētas ķīlas tiesības uz ķīlas priekšmetu ar maksimālo nodrošināto prasījumu summu Ls 58 473,00 (83 199,58 *euro*).

[1.2] Atbilstoši līguma 1.lapā ietvertajai pozīcijai „Procentu likme un periods (vārdiem)" puses vienojās, ka gadā par Aizdevuma lietošanu atbildētājs maksās prasītājam procentus saskaņā ar mainīgo procentu likmi, kas sastāv no mainīgās procenta likmes daļas - 6 mēnešu LIBOR EUR likme (Aizdevuma līguma noslēgšanas dienā 2.725%) – un fiksētās procenta likmes daļas - 3.50%, kopā 6,225%. Atbilstoši Aizdevuma līguma 1. punktā atrunātiem terminiem „Procenti" un „Procentu periods" procentu likmes mainīgā daļa mainās vienu reizi 6 mēnešos.

Līguma 6.1.punktā ir noteikts, ka atbildētājs veic aizdevuma atmaksas un procentu maksājumus līgumā un maksājumu grafikā noteiktajā apmērā un termiņos. Savukārt līguma 6.2.punktā ir noteikts, ka prasītājs pēc procentu likmes izmaiņām nākamajam procentu periodam nosūta atbildētājam jaunu maksājumu grafiku uz atbildētāja norādīto adresi, jaunais maksājumu grafiks ir uzskatāms par saņemtu, kad ir pagājušas 5 (piecas) darba dienas kopš tā nosūtīšanas, turpmākie aizdevuma līguma maksājumi ir veicami saskaņā ar jauno maksājumu grafiku neatkarīgi no tā faktiskās saņemšanas, un atbildētājam ir pienākums nekavējoties informēt prasītāju, ja tas nav saņēmis jauno maksājumu grafiku aizdevuma līgumā paredzētajā kārtībā.

Atbildētājs ar līgumu uzņemtās saistības izpildījis daļēji, pēdējo maksājumu veicot 2007.gada 14.aprīlī (saskaņā ar maksājumu grafiku ikmēneša maksājumi veicami līdz 2011.gada 27. februārim).

[1.3] Līguma 7.4.punktā noteikts, ka atbildētājs maksā prasītājam līgumsodu 0,5% apmērā no savlaicīgi neveiktās maksājuma summas par katru Aizdevuma līgumā noteiktā maksājuma kavējuma dienu.

Prasītājs 2007.gada 5.jūnijā nosūtīja atbildētājam brīdinājumu par uzņemto saistību neizpildi, informējot par kavēto maksājumu apmēru un samaksas termiņiem. Paziņoja, ka ir konstatēta līguma 8.2.2.2 apakšpunktā minēto apstākļu iestāšanās, līdz ar to prasītājs 2008.gada 20.augustā vienpusēji atkāpās no līguma.

[1.4] 2008.gada 20.augustā prasītājs pārņēmis ķīlas priekšmetu, kas apliecina pušu vienošanos par līguma izbeigšanu.

Prasītājs veicis ķīlas priekšmeta novērtēšanu pie sertificēta eksperta, kurš pārstāv SIA „/Nosaukums C/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/. Saskaņā ar transportlīdzekļa novērtēšanas aktu, īpašuma ātrās realizācijas vērtība tika noteikta Ls 11 464,79 jeb 16 312,93 *euro*, iekļaujot pievienotās vērtības nodokli.

2008.gada 20.augustā prasītājs pārdevis ķīlas priekšmetu par 14 500,00 *euro* (bez pievienotās vērtības nodokļa) jeb Ls 10 190,66. Prasītājs saņemto pirkuma maksu novirzīja līguma saistību dzēšanai, tomēr pirkuma maksa nav pietiekama visu no līguma izrietošo saistību dzēšanai.

Prasītājs 2009.gada 26.jūnijā nosūtīja atbildētājam pretenziju Nr.l.-10./84 par saistību atlīdzināšanas pienākumu, lūdzot veikt parāda summas samaksu līdz 2009.gada 13.jūlijam. Atbildētājs samaksu pilnā apmērā nav veicis un ar prasītāju nav sazinājies.

[1.5] Līguma 9.2.punktā ir paredzēts, ka strīdu sakarā ar aizdevuma līgumu izšķirs Saistību šķīrējtiesā. Ņemot vērā Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 7.punktu, par netaisnīgiem līguma noteikumiem ir uzskatāmi tādi, kas „paredz strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā", un atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta astotajai daļai, kas paredz, ka netaisnīgie līguma noteikumi nav spēkā no attiecīgā līguma noslēgšanas brīža, šķīrējtiesas klauzula aizdevuma līgumā nav spēkā no līguma noslēgšanas brīža.

Prasībā lūgts piedzīt no atbildētāja prasītāja labā parādu 28 993,94 *euro,* kuru veido aizdevuma pamatsumma 21 562,77 *euro,* nesamaksātie

procenti par aizdevuma lietošanu 3 118,61 *euro,* nokavējuma procenti 2 156,28 *euro* un līgumsods 2 156,28 *euro*, un tiesāšanās izdevumus, kā arī noteikt prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus.

[2] Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 27.novembra lēmumu prasības pieteikums atstāts bez virzības, nosakot termiņu līdz 2014.gada 30.decembrim lēmumā norādītā trūkuma novēršanai – precizēt prasības pieteikumu, norādot kredītiestādes nosaukumu un konta numuru. 2014.gada 15.decembrī lēmumā norādītais trūkums novērsts un 2015.gada 15.decembrī ierosināta civillieta.

[2.1] 2014.gada 16.decembrī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas vienlaikus ir atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adrese, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2014.gada 16.decembrim. Atbildētājs ne tiesas noteiktajā termiņā, ne līdz lietas izskatīšanai paskaidrojumus nav sniedzis.

[3] Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2015.gada 25.martā tiesā saņemta informācija, ka prasītāja pārstāvis nevarēs ierasties uz tiesas sēdi sakarā ar citas lietas izskatīšanu un lūgums izskatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes. Minētajā iesniegumā norādīts, ka prasītājs prasību uztur pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un pamata un izlīgums lietā nav iespējams.

[3.1] Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Tiesas sēdes laiks un vieta atbildētājam paziņots likumā noteiktā kārtībā, tiesas pavēsti 2015.gada 28.janvārī nosūtot uz atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi. Tādējādi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.[1] panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu, ir pamats uzskatīt, ka atbildētājam tiesas sēdes vieta un laiks paziņots savlaicīgi, likumā noteiktā kārtībā. Atbildētājs nav tiesai paziņojis par neierašanās iemesliem, kā arī nav lūdzis lietas izskatīšanu atlikt.

Ņemot vērā minēto, tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu uzskata par iespējamu skatīt lietu bez prasītāja pārstāvja un atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējot prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības – nav ieradies uz tiesas sēdi, nav sniedzis paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, līdz ar to secināms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību. Lai gan, atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai, prasības pieteikumā norādītie fakti atzīstami par pierādītiem, tiesa tos vērtē atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta prasībām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.pantu, tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota ar tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

[5] Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietas materiāliem pievienotais 2006.gada 17.februāra aizdevuma līgums Nr.17020603BRI, apstiprina, ka puses nodibinājušas tiesiskās attiecības, ar kuru SIA /Nosaukums B/ (pēc nosaukuma maiņas SIA /Nosaukums A/, ko apstiprina lietas materiāliem pievienotā 2007.gada 15.augusta Latvijas Republikas Uzņēmuma reģistra izziņa Nr.6-12/97926) izsniedzis atbildētājam aizdevumu 41 600,00 *euro* transportlīdzekļa Land Rover Range Rover, šasijas Nr./šasijas numurs/, iegādei, bet atbildētājs apņēmās atmaksāt prasītājam līgumā noteiktos maksājumus līgumā un maksājuma grafikā noteiktajos termiņos. Savukārt 2006.gada 17.februārī atbildētājs un prasītājs noslēdza Komercķīlas līgumu Nr.17020603BRI/kil par no līguma izrietošo saistību nodrošināšanu, ieķīlājot par labu prasītājam uz atbildētāja vārda reģistrēto transportlīdzekli – Land Rover Range Rover, šasijas Nr./šasijas numurs/.

Tiesa konstatē, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un, saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu, šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu. Līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, jo notikusi vienošanās par līguma galvenajām sastāvdaļām, kā neapstrīdēts tas ir spēkā esošs un pusēm saistošs.

[6] Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Lietas materiāliem pievienotais 2006.gada 17.feburāra līgums Nr.17020603BRI par savstarpējo norēķinu kārtību apliecina, ka prasītājs izsniedz atbildētājam aizdevumu 41 600,00 *euro* apmērā, ieskatot to pārdevēja /pers. I/ bankas kontā divu darba dienu laikā. Savukārt lietas materiāliem pievienotais 2006.gada 17.februāra Komercķīlas līgums Nr.17020603BRI/kil apstiprina, ka ķīlas priekšmets – transportlīdzeklis Land Rover Range Rover, šasijas Nr./šasijas numurs/, nodots atbildētāja īpašumā. Līguma termiņš noteikts līdz 2011.gada 17.februārim.

[7] Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbilstoši līguma noteikumu 8.2.punktam un 8.2.2.2.apakšpunktam, aizdevējs (prasītājs) var vienpusēji pirms termiņa izbeigt līgumu, ja aizņēmējs (atbildētājs) 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc kārtējās samaksas termiņas beigām pilnīgi vai daļēji nav izdarījis līguma maksājumus.

Līguma 6.1.punktā noteikts, ka atbildētājs apņemas atmaksāt prasītājam līguma maksājumus līgumā un maksājumu grafikā noteiktajos termiņos un kārtībā.

Savukārt no līgumam pievienotā 2006.gada 17.februāra maksājumu grafika redzams, ka maksājumu izpildīšanas termiņš noteikts katra mēneša 27.datums, nosakot izņēmumu, ka pirmais maksājums veicams 2006.gada 17.februārī – līguma noslēgšanas dienā.

No lietas materiāliem pievienotā parāda aprēķina redzams, ka atbildētājs nav veicis maksājumus pilnā apmērā un pieļāvis maksājumu kavējumu, pēc 2007.gada 14.aprīļa nav veicis maksājuma grafikā paredzētos maksājumus. Tiesa secina, ka līdz ar to iestājies Līguma noteikumu 8.2.punktā paredzētais priekšnosacījums prasītāja tiesībām prasīt izbeigt līgumu pirms termiņa. Bez tam prasītāja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma nepārkāpj Patērētāju tiesību aizsardzības likuma prasības, jo līguma noteikumu 6.9.punktā paredzētas arī atbildētāja tiesības vienpusēji izbeigt līgumu.

Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka prasītājam bija tiesības 2007.gada 5.jūnijā nosūtīt brīdinājumu atbildētājam, pieprasot samaksāt līgumā paredzētos maksājumus, pretējā gadījumā brīdinot, ka automašīna tiks izņemta no atbildētāja valdījuma un realizēta par brīvu cenu. Tāpat prasītājs ir nosūtījis paziņojumu atbildētājam, informējot, ka prasītājs 2008.gada 20.augustā vienpusēji atkāpies no līguma, izbeidzot līgumu pirms termiņa, līdz ar to prasītājam ir pamats prasīt no līguma izrietošo saistību izpildi.

Atbilstoši ķīlas līguma 2.5.1.punktam, ķīlas ņēmējam (prasītājam) ir tiesības izmantot prasījuma tiesības un nodrošināt ķīlas devēja (atbildētāja)

saistību izpildi uz ieķīlātās mantas rēķina (vērst piedziņu uz mantu), nekavējoties, bezakcepta un bezstrīdus kārtībā, bez papildus iepriekšējas rakstiskas vai mutiskas brīdināšanas un piekrišanas saņemšanas no ķīlas devēja, bet ar vēlāku ķīlas devēja informēšanu, ja pirms termiņa tiek pārtraukts aizdevuma līguma darbības termiņš un ķīlas devējs daļēji vai pilnībā nav izpildījis savas saistības pret ķīlas ņēmēju, un/vai nav veicis maksājumus aizdevuma līguma noteiktajos termiņos un saskaņā ar tā noteikumiem. Savukārt aizdevuma līguma 8.6.punktā noteikts, ka aizdevējam ir tiesības realizēt īpašumu (ķīlu) par brīvu cenu, no ķīlas pārdošanas iegūtos līdzekļus ieskaitot aizņēmēja parāda dzēšanai.

LR Uzņēmumu reģistra Komercķīlas reģistrācijas akts Nr.100078330 apstiprina, ka prasītājam Komercķīlu un laulāto mantisko attiecību reģistrā 2006.gada 24.februārī nostiprinātas ķīlas tiesības uz atbildētājam piederošo automašīnu Land Rover Range Rover, valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/, šasijas Nr./šasijas numurs/, par kopējo summu 83 199,58 *euro* (Ls 58 473,00).

Prasītājs un atbildētājs līguma vienojušies, ka automašīnas Land Rover Range Rover, valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/, šasijas Nr./šasijas numurs/, pirkuma summa ir 41 600,00 *euro*.

2007.gada 29.novembrī prasītājs transportlīdzekli pārņēmis savā valdījumā, ko apliecina sabiedrības ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums C/" transportlīdzekļa novērtēšanas akts Nr.200701582.

Lietas materiāliem pievienotais transportlīdzekļa novērtēšanas akts Nr.200701582, apstiprina, ka prasītājs uzdevis sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums C/" veikt transportlīdzekļa novērtēšanu. Sauszemes transportlīdzekļu vērtības noteikšanas eksperts /pers. K/ 2007.gada 29.novembrī noteicis transportlīdzekļa faktisko vērtību ar pievienotās vērtības nodokli 20 391,16 *euro* (Ls 14 330,99) un ātrās realizācijas vērtību 16 312,93 *euro* (Ls 11 464,79).

No lietas materiāliem pievienotā 2008.gada 20.augusta pārdevuma-pirkuma līguma Nr.200808-01p un 2008.gada 20.augusta pieņemšanas-nodošanas akta Nr.2008-01pn redzams, ka prasītājs pārdevis ķīlas priekšmetu automašīnu Land Rover Range Rover, valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/, šasijas Nr./šasijas numurs/, trešajai personai un saņēmis pirkuma maksu 14 500,00 *euro*.

No lietas materiāliem pievienotā prasības summas aprēķina redzams, ka līguma izbeigšanas dienā atlikusī neizmaksātā automašīnas vērtība bija 36062,77 *euro* (Ls 25345,06).

Tiesa secina, ka prasītājs, realizējot ķīlas priekšmetu, atguvis daļu no aizdevuma summas vērtības 14 500,00 *euro* apmērā, līdz ar to neizmaksātā transportlīdzekļa vērtība pēc līzinga objekta pārdošanas ir 21 562,77 *euro* (Ls 15 154,40).

Ievērojot norādīto, tiesa konstatē, ka pēc ķīlas priekšmeta (transportlīdzekļa) realizācijas atbildētāja parāds atlicis 21 562,77 *euro*. Tādējādi prasījums par parāda pamatsummas piedziņu apmierināms pilnībā, piedzenot no atbildētāja prasītāja labā 21 562,77 *euro*.

[8] Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Savukārt Civillikuma 1946.panta pirmā daļa nosaka, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti.

Saskaņā ar aizdevuma līguma speciālajiem noteikumiem, atbildētājam par aizdevuma summas lietošanu jāmaksā prasītājam procenti – 3,5% fiksētā likme plus 6 mēnešu LIBOR likme.

Atbilstoši līguma 1.lapā ietvertajai pozīcijai „Procentu likme un periods (vārdiem)" puses vienojās, ka gadā par Aizdevuma lietošanu atbildētājs maksās prasītājam procentus saskaņā ar mainīgo procentu likmi, kas sastāv no mainīgās procenta likmes daļas - 6 mēnešu LIBOR EUR likme (Aizdevuma līguma noslēgšanas dienā 2.725%) – un fiksētās procenta likmes daļas - 3.50%, kopā 6,225%. Atbilstoši Aizdevuma līguma 1. punktā atrunātiem terminiem „Procenti" un „Procentu periods" procentu likmes mainīgā daļa mainās vienu reizi 6 mēnešos.

Tādējādi secināms, ka puses aizdevuma līgumā vienojušās par procentu maksāšanas pienākumu, maksājuma grafikā paredzot procentu maksājumu apmēru un termiņu.

No lietas materiāliem pievienotā parāda aprēķina izriet, ka prasītājs par laika periodu no 2007.gada 28.aprīļa līdz 2008.gada 20.augustam, proti – līdz brīdim, kad prasītājs vienpusēji atkāpās no līguma, aprēķinājis procentus par aizdevuma izmantošanu 3 118,61 *euro* apmērā. Tādējādi tiesa konstatē, ka prasītājs, atbilstoši Civillikuma 1590.panta noteikumiem, pamatoti lūdzis piedzīt procentus, kas aprēķināti par līguma darbības laiku.

[8.1] Atbilstoši Civillikuma 1756.panta noteikumiem, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu un tie aprēķināmi 6% gadā no nesamaksātās parāda summas.

Tādējādi pēc 2008.gada 20.augusta, kad prasītājs vienpusēji atkāpies no aizdevuma līguma un realizējis ķīlas priekšmetu, atbildētājam radies pienākums uz likuma pamata maksāt procentus par aizdevuma summas lietošanu. Prasītājs par laiku no 2009.gada 13.jūlija līdz 2014.gada 10.novembrim aprēķinājis likumiskos nokavējuma 6% gadā par katru nokavēto dienu 6 878,09 *euro*. Prasītājs, ievērojot Civillikuma 1.pantu un nevēloties pasliktināt atbildētāja stāvokli, lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējumu procentus par parāda samaksas nokavējumu par laiku no 2009.gada 13.jūlija līdz 2014.gada 10.novembrim 2 156,28 *euro* apmērā.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasītāja veiktā aprēķina pamatotību, nav iesniedzis pierādījumus, kas ļautu secināt, ka atbildētājs ir nokārtojis savas parādsaistības, kā arī nav iesniedzis tiesai ziņas, kas dotu pamatu uzskatīt, ka parāda aprēķins neatbilst līguma noteikumiem, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība par līgumisko procentu par aizdevuma izmantošanu par laiku no 2006.gada 28.aprīļa līdz 2008.gada 20.augustam 3 118,61 *euro* un likumisko procentu par laiku no 2009.gada 13.jūlija līdz 2014.gada 10.novembrim 2 156,28 *euro* ir pamatota un apmierināma.

[9] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu 2 156,28 *euro* par laiku no 2006.gada 28.decembra līdz 2008.gada 20.augustam.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā), savukārt atbilstoši Civillikuma 1717.pantam līgumsoda apmēru noteic līdzēji un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei *(20.06.2013. likuma redakcijā, kas stājās spēkā 01.01.2014.)*. Civillikuma 1720.pants noteic, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts, kā arī ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Aizdevuma līguma 7.4.punktā noteikts, ja aizņēmējs (atbildētājs) nav veicis termiņā jebkuru no līguma maksājumiem atbilstoši līguma noteikumiem, tas maksā aizdevējam (prasītāja) līgumsodu 0,5% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru nokavēto kalendāro dienu. Prasītājs par laiku no 2006.gada 28.decembra līdz 2008.gada 20.augustam aprēķinājis līgumsodu 23 312,63 *euro*.

[9.1] Civilprocesa likuma 5.panta sestajā daļā noteikts, ka, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā Nr. SKC-212 izteikts

viedoklis, ka līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija; gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem.

Kā norādīts Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 12.maija spriedumā lietā Nr. SKC-128/2010 jautājumā par piedzenamā līgumsoda apmēru, tā samērīguma vērtēšanu pastāv judikatūra, kas izveidojusies ar Senāta 2004.gada spriedumu lietā Nr. SKC-441, 2007.gada lēmumu lietā Nr. SPC-43, 2008.gada spriedumu lietā Nr. SKC-212, 2008.gada spriedumu lietā Nr. SKC-327, kuru atbilstoši Civilprocesa likuma 5.panta sestajai daļai tiesai, piemērojot tiesību normas par līgumsodu, ir jāņem vērā [..]. Senāts 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr. SKC-212 [..] atzinis, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos ir tāds jautājums, kas sakarā ar likuma tieša norādījuma trūkumu ir izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta norādīto taisnības apziņu un vispārīgiem tiesību principiem.

Lietā nav strīda par to, ka atbildētājs nav pildījis līguma nosacījumus un savlaicīgi nav veicis maksājumus, līdz ar to līgumsoda piemērošana ir sapratīga un taisnīga reakcija. Kā jau norādīts iepriekš, līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija, un sodam jābūt samērīgam, taču līgumsods nevar kļūt par nepamatotu iedzīvošanās iespēju. Civillikuma 1.pantā ietvertais princips, kas noteic, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības, ir spēkā civiltiesībās kopumā un minētais princips ir jāievēro jebkuras subjektīvās tiesības īstenošanā un jebkura subjektīvā pienākuma izpildē.

[9.2] Vienlaikus tiesa atzīst, ka atbildētājs konkrētajā tiesiskajā situācijā Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punkta izpratnē ir atzīstams par patērētāju, līdz ar to pušu starpā noslēgtā līguma noteikumi ir izvērtējami līgumslēdzēju pušu vienlīdzīguma un taisnīguma aspektā atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likumam.

Atbilstoši ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktam par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Savukārt Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta 11.daļa paredz, ka tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Prasītājs, ievērojot Civillikuma 1.pantā noteikto, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības, labprātīgi samazinājis līgumsoda apmēru, aprobežojoties ar līgumsodu 10% apmērā no parāda pamatsummas, lūdzot piedzīt no atbildētāja prasītāja labā līgumsodu 2 156,28 *euro* par laiku no 2006.gada 28.decembra līdz 2008.gada 20.augustam.

Tiesa atzīst, ka nav samērīgi un taisnīgi pilnībā atbrīvot atbildētāju no nokavējuma sekām (līgumsoda), ievērojot faktu, ka atbildētājs nav pildījis savas saistības pret prasītāju, jo tādā gadījumā atbildētājs netiktu motivēts nokārtot savas saistības, kā arī netiktu ievērotas prasītāja tiesības saņemt ekvivalentu naudas summu par kavējuma laiku, kā arī tiktu pārkāpts pušu līdztiesības princips. Ievērojot minēto un vienlaikus ņemot vērā atbildētāja rīcību, nepildot savas saistības pret prasītāju, tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma pilnībā, piedzenot no atbildētāja līgumsodu 2 156,28 *euro* par laiku no 2006.gada 28.decembra līdz 2008.gada 20.augustam.

[10] Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu tas, ka samaksa ir izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesai paskaidrojumus par prasību vai pierādījumus, kas liktu apšaubīt prasītāja norādītos apstākļus un veiktos aprēķinus, kā arī atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus par to, ka aizdevuma atmaksu atbildētājs veicis noteiktajā laikā un apmērā. Tādējādi tiesa atzīst pamatparāda 21 562,77 *euro*, līgumisko procentu par aizdevuma izmantošanu par laiku no 2006.gada 28.aprīļa līdz 2008.gada 20.augustam 3 118,61 *euro* un likumisko procentu par laiku no 2009.gada 13.jūlija līdz 2014.gada 10.novembrim 2 156,28 *euro*, un līgumsoda 2 156,28 *euro* par laiku no 2006.gada 28.decembra līdz 2008.gada 20.augustam, kopā 28 993,94 *euro* piedziņu par pamatotu un apmierināmu.

[11] Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, norādot to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1765.pantam likumiskie procenti nosakāmi seši procenti no simta gadā. Tādējādi prasītājam nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt sešus procentus no simta gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas 21 562,77 *euro*.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts tiesas spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tiesas izdevumi saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, savukārt atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

[12.1] No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs, ceļot prasību tiesā, samaksājis valsts nodevu 1 210,87 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (lietas 7.-8.lapa).

Tādejādi no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi samaksātā valsts nodeva 1210,87 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 4,70 *euro,* kopā 1215,57 *euro*.

[10.2] Kopējā lietas izskatīšanas laikā ar tiesas dokumentu nosūtīšanu saistīto izdevumu summa ir 8,98 *euro* (lietas 2.lapa), no kuriem prasītājs iepriekš samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* apmērā (lietas 8.lapa).

Līdz ar to, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39., 42. pantu, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,28 *euro* apmērā (8,98 *euro* – 4,70 *euro* = 4,28 *euro*).

[11] Civilprocesa likuma 204^1.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Ņemot vērā minēto, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41., 42., 190., 193., 195. un $204.^1$ panta, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, 30 209,51 *euro* (trīsdesmit tūkstoši divi simti deviņi *euro* un piecdesmit viens cents), kas sastāv no:

- pamatparāda 21 562,77 *euro* (divdesmit viens tūkstotis pieci simti sešdesmit divi *euro* un septiņdesmit septiņi centi);
- līgumiskajiem procentiem par aizdevuma izmantošanu par laiku no 2006.gada 28.aprīļa līdz 2008.gada 20.augustam 3 118,61 *euro* (trīs tūkstoši viens simts astoņpadsmit *euro* un sešdesmit viens cents);
- likumiskajiem procentiem par laiku no 2009.gada 13.jūlija līdz 2014.gada 10.novembrim 2 156,28 *euro* (divi tūkstoši viens simts piecdesmit seši *euro* un divdesmit astoņi centi);
- līgumsoda par laiku no 2006.gada 28.decembra līdz 2008.gada 20.augustam 2 156,28 *euro* (divi tūkstoši viens simts piecdesmit seši *euro* un divdesmit astoņi centi);
- tiesas izdevumiem 1 215,57 *euro* (viens tūkstotis divi simti piecpadsmit *euro* un piecdesmit septiņi centi).

Samaksa izdarāma SIA /Nosaukums A/ norēķinu kontā /konta numurs/, AS /Nosaukums F/.

Noteikt SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/ likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no pamatparāda summas.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,28 *euro* (četri *euro* un divdesmit astoņi centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi jāmaksā:

Saņēmējs	Tiesu administrācija
Reģistrācijas	Nr.90001672316
Konta Nr.	LV51TREL2190458019000
Saņēmēja iestāde	Valsts kase
BIC kods	TRELLV22
Maksājuma mērķis	21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C28426214.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Izskaidrot /pers. A/, ka pēc sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa notecējuma valsts labā piedzīto ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu apstiprinošs dokuments nekavējoties jāiesniedz tiesas kancelejā, pretējā gadījumā spriedums šajā daļā tiks nodots piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena – 2015.gada 16.aprīlis.

Tiesnese I.Pujate